

BAHÁ'U'LLÁH

Čiegus Sánit

Kätketyt sanat pohjoissaameksi

Suomen Bahá'íden Kansallinen Henkinen Neuvosto

Suomen bahá'í-yhteisö

Helsinki, 2015

Čielggas stiilla ja rikkis giellagovaid dáfus, Čiegus Sánit lea erenoamáš buorre smiehtadanvearsa-čoakkáldat, man vearssat dutket agálaš gaskavuoda Ipmila ja olbmo gaskkas. Čoakkáldaga čohkkii Bahá'í oskku vuodđudeaddji sullii jagi 1858, go son váccašii lágasuojaheapmin agálaš jurdagiid siste Tigris-eanu gáttiin. Čoakkáldat lea várra dán čálli dovdoseamos čálus. Čálli čállosat leat leamaš movttiidusagáldun ja rávan miljoniidda olbmuide miehtá máilmmi. Vaikko badjel jahkečuohti lea vássán das go dát uhca girjjáš lea čállojuvvon, de Oarjemáilmmis dat dovdojuvvo liikká velá viehka uhccán. Dat lea dál fidnemis vuosttas gearddi stuorit lohkkijovkui dán sierra prentehusas, mii lea ipmillaš movttiidus-agáldun ja sielu bajideaddjin. Čiegus Sánit gullá Bahá'u'lláha almmustusa oaivečállosiidda. Giellahámis, mii seammás lea sihke gohčču, ráhkis ja liekkus, govviduvvo buot oskkuid ieš guovddáš ášši, mii lea almmustuvvan dološ profehtaide, namalassii Ipmila ráhkisvuohta olbmuide, sivdnideami dárkkuhus, olbmo vuoiŋnalaš luondu ja min eallima dárkkuhus. Vaikko Bahá'u'lláha peanna ođasmahtii dán vuoiŋnalaš vuođu Tigris-eanu gáttis badjel jahkečuohti dás ovdal,

de lea girjjis goittot almmálaš sáтта, mii orru deháleabbo ja eanet buresbohtán go goassige ovdal máilbmái, mii lea manahan dássedeattus. Ipmillaš sátnin lea Čiegus Sánit beaivválaš gáldu oppa máilmmi olbmuid vuoiŋŋalaš rigggudeapmái ja movttiidussii fuolakeahtá čearddalašvuodas, nális dahje ovddit oskoduogážiis.

Čiegus Sánit-girjji lassin, mii lea dál vuosttas gearddi jorgaluvvon sámegillii, gávdno dárogillii Glimt fra Bahá'u'lláhs Skrifter. Dasa leat válljejuvvon Bahá'u'lláha dovdoseamos čállosat. Dáin sáhttá gávdnat eangalasgielat jorgalusas persiagielas čuovvovaš čállošiid *Kitáb-i-Íqán: The Book of Certitude, Epistle to the Son of the Wolf* ja *The Seven Valleys*.

Oassi I – Arabiagielas

SON LEA BUOT HEARVÁSVUOĐA HEARVÁSVUOHTA!

Dát lea dat mii lea bohtán hearvásvuođa riikkas, man lea cealkán fámu ja vuoimmi njuovčča, ja mii lea almmustuvvan dološ profehtaide. Mii leat váldán siskkimučča das ja leat ovdandivvon dan oanehaččat rivttesmielalaččaide, vai sii bisošedje oskkáldasat Ipmila Lihtus, deavddášedje ieažaset eallima su luohtamušain ja vuoiŋŋa riikkas oččošedje Ipmila buorrevuođa attáldagaid.

1

O VUOIŊŊA BÁRDNI!

Mu vuosttas ráva lea dat Oamas buhtes, buori ja šerres váimmu vai oamastivččet dološ iešbirgejumi, mii lea jávkameahttun ja agalaš.

2

O OLBMO MÁNNÁ!

Buot eanemus ráhkistan mun Vuoiggalašvuođa; ale jorggit das eret jos háliidat don mu, alege guođe dan vai mun sahtán luohttit dutnje. Dainna don oainnat iežat čalmmiiguin itge earaíd čalmmiiguin, ja oaččut viissisvuođa iežat dieđuin itge lagamuččat dieđuid bokte. Guorahala váimmustat makkaár don galggat leat. Duodaid vuoiggalašvuohta lea mu skeaŋka dutnje ja mearka mu árbmugasvuodas. Bija dan dasto čalmmiidat ovdii.

3

O OLBMO MÁNNÁ!

Čihkkojuvvon mu dološ aigge ráje sivdnádušii ja siskkimučča dološ agalašvuhtii, mun dovden ráhkisvuohtan dutnje ja danin mun sivdnidin du ja lean čuollan du sisa iežan gova ja almmustahtán

dutnje čabbodahkan.

4

O OLBMO MÁNNÁ!

Mun ráhkistin du sivdnideami, danin mun du sivdnidin. Danin ráhkis mu vai sahtašin maínnášit du nama ja deavdit du sielu eallima vuoiŋgain.

5

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Ráhkis mu vai mun ráhkistivččen du. Jos don it ráhkis mu, de ráhkisvuohtan ii sahte moge ollet du. Dieđe dań, o balvaleaddji.

6

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Mu ráhkisvuohta lea du paradiisa; ovtastuvvan muinna lea du almmalaš ruoktu. Lávke dohko eahpitkeahhta. Dat lea dat mii lea oaivvilduvvon dutnje min almmalaš riikkas ja min rámiiduvvon valdegottis.

7

O OLBMO MÁNNÁ!

Jos don ráhkistat mu, vajałdahte iežat; ja jos don ozat mu miellabuori, de ale geahča iežat buori vai jámašit mus ja mun agalaččat ealašin dus.

8

O VUOIŊŊA BÁRDNI!

Ii leat rađi dutnje almma'ahte don biehttalat iežat ja jorggihat mu beallaí; dasgo don galggat illudit mu namas itge iežat namas; don galggat bidjat luohttaímušat munnje itge alccesat, dasgo aivvefal mun haliidan ráhkistuvvot badjelii buot eara mii gávdnoš.

9

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Mu ráhkisvuohta lea mu nana ladni; dat guhte boahta' dohko lea dorvvus ja suodjaluvvon, ja dat guhte jorggiha das eret galga' vissašit lahppot ja duššat.

10

O SÁNIID BÁRDNI!

Don leat mu ladni; lávke dohko vai sahtaŋ leat dorvvus. Mu ráhkisvuohta lea dus; dieđe dan vai gávnnat mu iežat lahka.

11

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Don leat mu lámpa ja mu čuovga lea du siste. Oza alccesat das suotnjarastima alege oza eara go mu. Dasgo mun lean sivdnidan du rikkisin ja lean vall-jogasat oidaŋ du.

12

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Návcca giedaiguin mun dahken du ja fámu suorpmaiguin mun sivdnidin du; ja mun lean bidjan mu čuovga du siskimužžii. Leage duhtavaš dasa alege oza eara, dasgo mu bargu lea dievaslaš ja mu mearrađus geatnegahtta. Ale jearat alege eahpit dan.

13

O VUOIŊŊA BÁRDNI!

Mun sivdnidin du rikkisin, manin doalvvut don iežat vulos geafivuhtii? Allasogagin mun du dahken, manin vuolidat don iežat? Dieđu siskkimuččas adden mun dutnje eallima, manin ozat don čuvgehusa earaŋ go mus? Ráhkisvuoda láirraš mun hábmeyin du, manin anaŋ fuola earaŋ? Jorgal čalmmiidat iežat beallaŋ vai gávnašit mu alddaŋ – veagalažžan, fámolazžan ja iešalldesbissovažžan.

14

O OLBMO MÁNNÁ!

Don leat mu opmodat iige mu opmodat dušša; manin balat don duššamis? Don leat mu čuovga iige mu čuovga jaŋta goassige; manin balat don jađdamis? Don leat mu hearvásvuohta iige mu hearvásvuohta devkkot; don leat mu bivttas iige mu bivttas goassige skivllat. Eale danin ráhkisvuodastat munnje vai mu gávnašit hearvásvuoda valdegottis.

15

O SÁNIID BÁRDNI!

Jorgal muođuidat mu beallaŋ ja biehttal buot earet mu; dasgo mu hearrávuohta bista iige mu

valdegoddi dušša. Jos don ozat gean nu eara' go mu, de vaikko ozašit maílmmaívvosa ravddaid, de du ohcan lea duššaš.

16

O ČUOVGGA BÁRDNI!

Vajaíduhte buot earet mu ja ovttastuva mu vuoiŋŋain. Da' lea mu mearrádusa siskkimuš, danin jorggit dasa.

17

O OLBMO MÁNNÁ!

Leage duhtavaš munnje alege oza eara' veahkeheaddji, dasgo dušše fal mun sahtán goassige leat doarvaí dutnje.

18

O VUOIŊŊA BÁRDNI!

Ale bivdde mus maidige maid mii eat sáva dutnje, ja leage duhtavaš dasa maid mii leat mearridan dutnje, dasgo da' lea dat mii lea ávkin dutnje, jos don fal duđat dasa.

19

O IMAŠLAŠ OAINNÁHUSA BÁRDNI!

Mun lean vuoigŋan dutnje iežan Vuoiŋŋa vai don ráhkistivččet mu. Manin leat don hilgon mu ja addán ráhkisvuodát geasa nu earaí go munnje?

20

O VUOIŊŊA BÁRDNI!

Olu mun dus gaíbidan, dan ii sahte vajaíduhttit. Mus lea dutnje valljogasat árbmu, dan ii sahte čiehkát. Mu ráhkisvuohta lea du sisa ruovttus ráhkadan, dan ii sahte čiegadit. Mu čuovga suotnjarasta' dutnje, dan ii sahte sevnŋjodahttit.

21

O OLBMO MÁNNÁ!

Čuovgi hearvásvuođa murrii lean mun hengen dutnje valljejuvvon šattuid; manin leat jorggihan eret ja leat duhtan dasa mii ii leat nu buorre? Maħca danin dasa mii lea buoret dutnje allagasa valdegottis.

22

O VUOINŇA BÁRDNI!

Allasogagin lean mun du sivdnidan, goittotge don leat vuolidan iežat. Badjaŋ dasa man váraš don ledjet sivdniduvvon.

23

O ALIMUSA BÁRDNI!

Agalašvuhtii čuorvvun mun du, goittotge don ozat dan mii lea nohkavaš. Manin leat hilgon min dahtu ja čuovvulan iežat?

24

O OLBMO MÁNNÁ!

Ale rasttit rájiidat alege gaibit dan mii ii heive dutnje. Luoitaŋ Ipmila, valddi ja fámu Hearra, muoduid ovdii.

25

O VUOINŇA BÁRDNI!

Ale čevllohala gefiin, dasgo mun jodihan su geainnustis ja oainnaŋ du bahaš dili ja divttaŋ agalaš gađohusa birastit du.

26

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Mo sahtaŋ don vajalduhttit vigiidat ja guoddit fuola earaid vigiin? Juohkehačča, guhte ná dahka, mun garuhan.

27

O OLBMO MÁNNÁ!

Ale haŋa earaid suttuin nu guhka go ieš leat suddolaš. Jos don rihkut dán bahkkoma, garuhuvvon leat don, ja mun lean das duodašteaddjin.

28

O VUOINŇA BÁRDNI!

Diede vissašit Dat guhte gohčču olbmuid vuoiggalašvuhtii, muhto ieš dahka' vearrivuoda, ii leat mus vuolgañ, vaikko son guodda' mu nama.

29

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Ale loga mange sillui dan maid it haliit lohkkjuvvot alcet, alege sártno eara'lahkai go ieš ealať. Dat lea mu mearrađus dutnje, eale dan mielde.

30

O OLBMO MÁNNÁ!

Ale biehttal mu baľvaleaddji vaikko maid son dus jearašii, dasgo su muođut leat mu muođut; čuoččo danin vuollegažžan mu ovddas.

31

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Guorahala iežat juohke beaivvi ovdalgo don gohčohalat duomu ovdii, dasgo vuordemeahttun jařmin boahta' du ala ja don gárttat dahkat loahpalaš rehkega daguidat ovddas.

32

O ALIMUSA BÁRDNI!

Mun lean dahkan dutnje jařmimis ilu ařrasa bukti. Manin leat don morrašis? Mun bidjen čuovgga lebbet suotnjariiddis du ala. Manin čiehkađalat don daid ovddas?

33

O VUOINŇA BÁRDNI!

Ilolaš čuovgga ságain mun dearvvahan du illut! Bassivuoda ovdašilljui bovden mun du; oro doppe vai sahtať eallit rafis agalaččat.

34

O VUOINŇA BÁRDNI!

Bassivuoda vuoignja bukta' dutnje ilolaš ovttastuvvama sága; manin leat don morrašis? Fámu vuoignja nanosmahtta' du su aššis; manin don čiehkádalat? Su muođuid čuovga oahpista du; mo sahta' don čádjidit?

35

O OLBMO MÁNNÁ!

Moraš dušše dalle go leat guhkkín mis. Illut dušše dalle go leat lahkoneamen min ja mahccamin min lusa.

36

O OLBMO MÁNNÁ!

Illut váimmut lihku dihtii vai leat dohkalaš deaivvadit muinna ja sahta' suotnjarastit ovddosguvlui mu čabbodaga.

37

O OLBMO MÁNNÁ!

Ale nuola mu čáppa biktasa alege duššat dan oasi mii dus lea mu imašlaš gáldus, amat šaddat agi-beaivve eallit goikkus.

38

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Čuovo mu lágaid ráhkistettiin mu ja biehttal allda' iežat háluid, jos don háliidat mu buorre-mielalašvuoda.

39

O OLBMO MÁNNÁ!

Ale hilggo mu mearrádusaid jos don ráhkistat mu čabbodaga, alege vajalduhe mu rávvagiid jos don háliidat gávdnat mu miellabuori.

40

O OLBMO MÁNNÁ!

Vaikko don girddihivččet gomuvuoda geažihisvuoda čađa ja manašit badjel almmi viiddisvuoda, de liikkađe don it gávnna rafi eara go vuollánemiin min dahttui ja vuollegašvuodas min Muoduid ovddas.

41

O OLBMO MÁNNÁ!

Rámit mu ašši vai mun sahtaán almmustahttit dutnje iežan sturrodaga čiegusvuodaid ja čuovgat dutnje agalašvuoda čuovggain.

42

O OLBMO MÁNNÁ!

Vuolit iežat mu ovddas vai mun sahtaán boahtit árpmus du lusa. Bajit iežat duodaštit mu ašši vuoittu vai don vuoittašit juo dán eallimis.

43

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Sártno mus mu eatnama alde vai mun sahtaán almmistan muitit du, ja na munno čalmmit ilosmuvašedje.

44

O VÁLDESTUOLU BÁRDNI!

Du gullu lea mu gullu, gula dainna. Du oaidnu lea mu oaidnu, geahča dainna vai siskkimuš sielustat sahtaš duodaštit mu alla bassivuoda, ja mun iežan siskkimuččas sahtaán duodaštit du alla árvvu.

45

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Oza martyra jápmima mu balga alde, duđa mu miellabuorraí ja leage giitevaš maid mun mearridan vai sahtaš vuoinjastit muinna gonagasvuoda almmi vuolde hearvašvuoda tabernaškkela duohken.

46

O OLBMO MÁNNÁ!

Smiehta ja jurddaš. Háliidatgo jápmit iežat sengii vai háliidatgo golggahit varat gavjii martyran mu balga'alde, ja ná čaŋehit mu mearrádusa ja boahit mu čuovgga almmuheaddjin alimus paradiissas? Vallje riehta, o balvaleaddji!

47

O OLBMO MÁNNÁ!

Mu čabbodaga bokte! Iežat vuovttaid báidnin varainat lea stuorit ašši mu čalmmiin go maílmmiávvoša sivdnideapmi ja guktuid maílmmiid čuovga. Raža danin ahte olahivččet dasa, o balvaleaddji!

48

O OLBMO MÁNNÁ!

Juohke aššis lea su iežas dovdomearka. Raŋkisvuoda dovdomearka lea sielu nanusvuohta mu marrađusain ja gierdevašvuohta mu geahččalusain.

49

O OLBMO MÁNNÁ!

Duodalaš raŋkisteaddji aibbaša geahččalusaid dego stuibmideaddji ándagassiioažžuma ja suddolaš vaibmoláđisvuoda.

50

O OLBMO MÁNNÁ!

Jos don it deaividivččii vuostegiedageavvamiiguin mu balga'alde, de mo sahtašit don vádjolit seamma luottaid go dat guđet leat duhtavaččat mu miella- buorraí? Jos geahččalusat eai deatte du aibbašeamistat oaidnit mu, de mo áiggut don gávdnat čuovgga raŋkisvuodastat mu čáppisvuhtii?

51

O OLBMO MÁNNÁ!

Mu lihkuhisvuohta lea mu sallemuš; olgguldasat dat lea dolla ja mavssaheapmi, muhto siskkaaldasat dat lea čuovga ja vaibmoláđisvuohta. Doama dohko vai don šattat agalaš čuovga ja jápmemeahttun vuoigna. Dat lea mu mearrádus dutnje, danin čuovo dan.

52

O OLBMO MÁNNÁ!

Jos du oassin boahta'buorredilli, ale ávvut, jos du oassin boahta'bilku ja badjelgeahččan, ale moraš, dasgo goabbáge bista'iežas aiggi iige boade šat.

53

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Jos gárttat geafivuhtii, de ale leat morrašis, dasgo aiggi mielde riggodaga Hearra'boahta'du lusa. Ale bala badjelgeahččamis, dasgo boahta'beaivi goas don galggat leat gutni oasalaš.

54

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Jos du vaibmu aibbaša agalaš, duššameahttun valdegotti ja algoaiggiid raže, bissovaš eallima, de hilggo dasto dán nohkavaš ja vássevaš hearrávuoda.

55

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Ale huvvit dán maílmis, dasgo dolain mii geahččalat golli árvvu, ja golliin mii geahččalat balvaleaddjiideamet.

56

O OLBMO MÁNNÁ!

Don doaivvut golli ja mun haliidan ahte vajalduhtašit dan. Don gáttat iežat rikkisin go oamastat golli, ja mun oainnañ du riggodaga das go it oamas dan. Mu eallima bokte! Dat lea mu diehtu ja duot nubbi ealla'du miellagovvađusas; mo sahtta'mu oaidnu heivet du oainnuin?

57

O OLBMO MÁNNÁ!

Juoge mu riggodaga mu gefiide vai sahtať almmis goaivut goldnameahttun čuovgatvuoda vuorkkañ ja duššameahttun gutni ártnaid. Muhto mu eallima bokte! Addit iežat sielu oaffarin lea dađege stuorit ašši, jos don beare oainnašit mu čalmmiiguin.

58

O OLBMO MÁNNÁ!

Eallima tempel lea mu valdestuollu; buhtis dan visot vai mun sahtán valdit das alccesan orrunsaji ja ássat das.

59

O SIVDNÁDUSA BÁRDNI!

Du vaibmu lea mu ruoktu, basut dan mu boahtima váraš. Du vuoigna lea mu almmustuvvama baiki, buhtis dan mu almmustusa váraš.

60

O OLBMO MÁNNÁ!

Bija giedaidat mu ohcii vai mun sahtán loktanit du bajaheallaí čuovgatvuodas ja šearratvuodas.

61

O OLBMO MÁNNÁ!

Lávke bajaš mu albmaí vai sahtaí oažžut ovtastuvvama ilu, ja sahtaí jávkameahttun gutni cearkkis juhkat nohkameahttun viinni.

62

O OLBMO MÁNNÁ!

Maŋga beaivvi leat vássaŋ du meatta' dan botta go don ledjet gitta iežat miellagovvađusas ja duššalaš jurdagiin. Man guhká aiggot don veallaí seanggastat? Morit ja bajit oaivvaí, dasgo Beaivi lea badjaŋan almmi allodahkii; soaita' baítit dutnjege čabbodaga čuovggain.

63

O OLBMO MÁNNÁ!

Čuovga lea baítaŋ dutnje bassi Vári almmiravdda duohken ja čuvgehusa vuoigna lea vuoignaŋ du vaimmu Sinais. Danin luvve iežat joavdelas jurda- giid beaitagis ja lávke mu ovdašilljui vai leat dohkalaš agalaš eallimii ja leat árvvolaš oaidnit mu. Na' jápmin ii sahte gávdnat du, iige maiddaí vuoim-mehisvuohta ja átestus.

64

O OLBMO MÁNNÁ!

Mu agalašvuohta lea mu dahku; mun lean sivdnidan dan dutnje. Daga das iežat tempela biktasa. Mu ollisvuohta lea mu duodji, ja mun lea gárvvistan dan dutnje; gárvot dasa vai sahtat leat agalašvuhtii alm-mustussan mus, guhte in goassige jávkka.

65

O OLBMO MÁNNÁ!

Mu gonagasvuohta lea mu skeaŋka dutnje, ja mu stuorisvuohta mearka mu vaibmoládisvuodas du guovdu. Ii giige ádde dan mii heive munnje, iige giige sahte sárdnut das. Duodaid mun lean vurken dan iežan čiegus vuorkkaide ja iežan mearrádusa árdnagámmáriidda mearkan iežan árbmugasvuodas balvaleaddjiidan guovdu ja iežan vaibmoládis- vuodas olbmuidan guovdu.

66

O IPMILLAŠ JA OAIDNEMEAHTTUN SIVDNÁDUSA MÁNÁT!

Dii hehttejuvvobehtet ráhkisteames mu ja sielut heađuštuvvojit, go dat maínnášit mu. Dasgo miella ii sahte áddet mu iige vaibmu čáhkadit mu.

67

O ČÁBBODAGA BÁRDNI!

Mu vuoiŋŋa ja mu oiddu bokte! Mu vaibmoládisvuoda ja mu čábbodaga bokte! Buot maid mun lean almmustahttaŋ dutnje fámu njuokčama bokte ja čallán dutnje mávttá peannain, lea bures heiven du návccaide ja du áddejupmaí; iige mu dillaí ja mu jiena šukŋii.

68

O OLBMO MÁNÁT!

Ehpetgo dii dieđe manin mii sivdnideimmet din buohkaid seamma muolddas? Danin ahte giige ii sahte bajidit iežas lagamuččas bajabeallaí. Guorahallet álelassii váimmuineattet mo dii sivdniduvvuidet. Dasgo mii leat sivdnidan din buohkaid ovtta ja seamma ávdnasis, danin dii galgabehtet leat dego okta siellu, vázzit seamma julggiiguin, borrat seamma njálmmiin ja ássat seamma eatnamis vai din čiekŋaleamos siskkožis, din daguid ja doaimmaid bokte, oktavuoda mearkkat ja duodalaš luovva- neapmi dalažis bohtet oidnosii. Dakkarat leat mu rávvagat didjiide. O čuovgga almmijoavku! Čuovvot daid rávvagiid vai sahttibehtet oažžut oasi bassivuoda šattuín imašlaš gutni muoras.

69

O DIN VUOIŇŇA BÁRTNIT!

Dii lehpet mu árđnagaámmir, dasgo didjiide lean mun ráđjan iežan čiegusvuoda bearraliid ja iežan dieduid hearvagedggiid. Faktejehket daid vierrašiin mu balvaledđiid gaskavuodas ja ipmilmeahtumiin mu olbmuid gaskavuodas.

70

O SU BÁRDNI GUHTE ČUOČČUI OLLISVUOĐAINIS VÁLDEGOTTISTIS!

Don galggat diehtit ahte mun lean rišahan du ala buot bassivuoda njalgga hajaid, lean ollásit almmustahttań dutnje sátnań, lean ollašuhttań du bokte buorrevuhtan ja lean háliidan dutnje dan maid mun doaivvun alccesan. Danin duđa mu dahttui ja

leage giitevaš munnje.

71

O OLBMO MÁNNÁ!

Čale buot maid mii leat almmustahttań dutnje čuovgga bleahkain iežat vuoiŇŇa dávvalii. Jos dať ii leačča du valddis, de daga dasto iežat bleahka váimmut siskkimuččas. Jos dań it sahte dahkat, de čale dasto dainna varrarukses bleahkain mii lea golggahuvvon mu balga'ala. Ahte dan čuovga bista' agalaččat, lea munnje duodaid rahkkašeabbo go buot eara'.

Oassi I – Persiagielas

Sáni Hearrá, Fámolačča Nammii

1

O DII OLB MOT GEAIN LEA JIERBMI DIEHTIT JA BEALJIT GULLAT!

Eahcalačča vuosttas mearrađus lea dať O ovddolaš čuohtegielaš! Ale ása eara' sajis go vuoiŇŇa ruvso-gárddis. O Salomona rahkisvuoda áirras! Ale oza suoji earaš go rahkkašemos Sabas. O jařme-meahttun feniksloddi! Ale valdde ássansadjin eara' go oskkaldasvuoda vári. Doppe lea du ruoktu, jos don loktanat iežat sielu soajaíd alde geažihisvuoda valdegoddaí ja geahččalat gávdnat dan maid ozat.

2

O VUOINŇA BÁRDNI!

Loddi ohca' beasis; čuohtegielaš ruvssu čabbodaga; go fas dat lottit, olbmuid vaímmut, duhtet duššalašvuhtii ja leat lahppon guhkaš agalaš beasisteaset, ja ávvirmeahttunvuoda jeakki guvlui jorggihan čalmmiiguin leat bahcañ vaíli ipmillaš luhtte orruma hearvašvuodas. Vuoi man ártet ja šallošahtti; dušše cearkebihta' dihtii sii leat jorggihan Buot Alimusa bárusteaddji mearain ja bisohallet guhkkin buot šearradeamos almmiravddas.

3

O USTIT!

Du vaímmu gilvvagárddis šaddat dušše ráhkisvuoda ruvssu; ale luoitte ráhkisvuoda ja aibbašemi čuohtegielaža giedainat eret. Ane alla árvvus vuoiggalaččaid searvevuoda ja garvve ipmilmeaht-tumiid searvvi.

4

O VUOIGGALAŠVUODA BÁRDNI!

Gosa eara'sadjaí go iežas ráhkkása eatnamii sahtta' mannat dat guhte ráhkista? Ja mii ohcciid gávdna' vuoinŇastansaji iežas vaímmu aibbašemi olggobealde? Dasa guhte duodaid ráhkista, ovtastuvvan lea eallin ja earrañeapmi ja'pmin. Su raddi lea gierdameahttun ja su vaibmu ii dovdda ráfi. Lohkameahttun gerddiid son luobašii heakkas vai beasašii iežas ráhkkása ássansadjaí.

5

O MUOLDDA BÁRDNI!

Duodaid mun cealkkañ dutnje Buot olbmuin adnojuvvo buot unnimusat ávviris dat guhte ohca' duššalaš riiddu ja geahččala beassat vieljas ovddabeallaí. O vieljat! Lehkuset dagut eaige sánit din čikŇan.

6

O EATNAMA BÁRDNI!

Dieđe duodaid ahte vaibmu, gos ássat gađašvuoda bázahusat, ii sahte goassige ollet mu agalaš hearra'vuhtii iige dovdat bassivuoda nja'lgga ha'jaid, mat bohtet mu bassi valdegottis.

7

O RÁHKISVUOĐA BÁRDNI!

Don leat dušše ovtta lávkki duohken allaárvosaš allodagain ja almmalaš rahkisvuoda muoras. Valdde dán lávkki ja čuovvovaččain don beasat jápmemeahttun valdegoddaí ja lávket agalašvuoda gomuvuoda vuollaí. Guldal dasto mii lea almmus-tahttojuvvon gutni peannain.

8

O HEARVÁSVUOĐA BÁRDNI!

Leage johtil bassivuoda balga alde ja lávke almmalaš searvevuhtii muinna. Buhtis váimmut vuoiŋŋa geallasiin ja doama dan Alimusa ovdašilljui.

9

O JÁVKAVÁŠ SUOIVVA!

Guođe eahpádusaid legiid duohkašat ja badjaŋ vissisvuoda allodagaide. Raba duohtavuoda čalmmi vai šahtaí oaidnit beahttahis Čabbodaga ja šahtaí čurvet Basuhuvvon lehkos Hearra, buot sivdni-deaddjiin dat alimus!

10

O HÁLO BÁRDNI!

Guldal dán: Ii goassige boade jámolačča čalbmi áicat agalaččat bisti čabbodaga iige jápma váibmu illudit eara go goldnan rásis. Dasgo seammalaŋan vuoiŋŋat dovddadit ja ohcet miellabuori guđet guoimmiset searvvis.

11

O MUOLDDA BÁRDNI!

Govčča čalmmiidat vai sahtaí oaidnit mu čabbodaga; dahpa beljiidat vai sahtaí guldalit mu jiena njaŋgga šuoŋa; gurre iežat buot oahpas vai sahtaí dovddagoahtit mu dieđu; ja luvve iežat eatnanlaš riggodagain vai sahtaí oažžut bissovaš oasi mu agalaš riggodaga abis. Govčča čalmmiidat buot earaí, earet mu čáppisvuhtii; dahpa beljiidat buot earaí, earet mu sátnaí; gurre iežat buot oahpas, earet mu diedus, vai čielga geahčastagain, buhtes váimmuin ja áicilis beljiiguin sahtaí lávket mu bassivuoda ovdašilljui.

12

O GUOVTTELÁGAN OAINNU OLMMOŠ!

Bija čalmmi gitta ja geahča nuppiin čalmmiin. Govčča nuppi čalmmi maílbmaí ja buot dasa mii das lea geahča nuppiin čalmmiin Eahcalačča bassi čabbodaga.

13

O MU MÁNÁT!

Mun balan ahte dii, go ehpet šat beasa gullat almmalaš duvva'lávluma šuoŋa, vuodjubehtet ruovttoluotta dievaslaš gađohusa suoivanii ja dii jorrabehtet ruovttoluotta čáhcín ja láirán almma' vásitkeahtta' ruvssu čabbodaga.

14

O USTIBAT!

Allet lonut bistevas čabbodaga jámolaš čáppisvuhtii alletge gidde váimmuideattet dán nohkavaš ma' ilmme duššalašvuhtii.

15

O VUOINŊA BÁRDNI!

Dat beaivi boahta' goas bassivuoda čuohtegielaš ii šat almmut čiegus áššiid ja goas dis buohkain rivvejuvvojit almmalaš lávlaga šuoŋa ja allagasa jietna.

16

O ÁVVIRMEAHTTUNVUOĐA SISKKIMUŠ SIVDNÁDUS!

Lohkameahttun ovddolaš njuokčamat gullojit seamma dajahusas, ja lohkameahttun čiegusvuodát almmustuvvet ovttá áidna melodiiijas. Muhto vuoi go ii leat oktage beallji mii gullá, iige oktage váibmu mii ádde.

17

O SKIHPÁRAT!

Báikkíhis riikka boarttat leat rahpasat ja ráhkis- tuvvomiid ássansadji lea čináhuvvon ráhkisteaddjiid varain. Muhto buohkat, earet muhtimiid, báhcet dán almmalaš gávpoga olggobeallaí ja vel dainge dušše hárvásis leat buhtes váibmu ja basuhuvvon vuoigŋa.

18

O DII GUÐET ÁSSABEHTET ALIMUS PARADIISSAS!

Cealkke vissisvuoda maŋaide ahte bassivuoda valdegoddaŋ, almmalaš paradiissa lahka, lea ihtaŋ ođđa gilvvagárdi man birra vázzet almmalaš valdegotti ja aliduvvon paradiissa jápmemeahttun ássit. Dahkket danin buot vai beassabehtet dohko ja sahttibehtet gávdnat ráhkisvuoda čiegus áššiid dan vilgesvuohkuiguin ja oahppat ipmillaš suollemas-vuoda ja dievaslaš viissisvuoda čiegus áššiid dan agalaš šattuin. Ilolaččat leat daid čalmmit guđet lávkejit dohko ja ášset doppe!

19

O MU USTIBAT!

Lehpetgo dii vajalduhttaŋ duon duodalaš ja čuvges idida, go dii buohkat leiddet čoahkkanan duoidda basuhuvvon ja buressivdniduvvon guovlluide mu searvaŋ hearváseamos paradiisii eallima muora suoivanii? Stuurra baluin dii guldaleiddet, go mun celken daŋ golbma buot basimus ášši O ustibat! Allet bija iežadet dahtu mu dahtu ovddabeallaŋ, allet goassige hipmoš dan maid mun in leat oaivvildan didjiide alletge lahkton mu jápma váimmuin, man leat duolvvidan máilmmalaš haŋot ja himut. Jos dii beare háliidivččiidet buhtistit sieluideattet, de dii muišašiidet daŋ bottus duon baikki ja daid birrasiid, ja mu almmuhusa duohtavuohta čielggašii buohkaide didjiide.

Buot basimus gurgadasaid gávccát gurgadasas, Paradiissa viđát Dávvalis, son cealká:

20

O DII GUÐET VEALLÁBEHTET DEGO JÁBMIT ÁVVIRMEAHTTUNVUODA SEANNGAS!

Áiggit leat vássaŋ ja din divrras eallimat leat fargga nohkan, ja goittotge ii áidnaga buhtisvuoda vuoinŋanas dis leat ollen min bassivuoda ovdašilljui. Vaikko dii lehpet vuojuhuvvon vearreoskku merrii, de baksamiiddadetguin dii dovddastehtpet ovttá duodalaš oskku Ipmilii. Dan guhte mu mielas lea issoras, dii lehpet ráhkistan, ja mu vašalaččas dii lehpet gávdnan ustiba. Goittotge dii vázzibehtet mu eatnama alde iešduhtavažžan ja alcceseattet liikojeaddjin, jurddaškeahhtaŋ ahte mu eana lea dolkan dis ja juohke ášši das bahtara dis. Jos dii beare rabašiidet čalmmiideattet, de duodaid dii anašiidet lohcameahttun morrašiid buorebun go daŋ ilu ja ieš jápmima buorebun go daŋ eallima.

21

O MUOLDDA VÁDJOLEADDJI HÁPMI!

Mun háliidan searvevuoda duinna, muhto don it háliidivčče addit makkárga luohtta muša munnje. Du ceaggaš miela miehkki lea njeidaŋ du oskku muora. Mun lean alelassii du lahka, muhto don leat alo guhkkin mus. Jávkameahttun gutni lean mun valljen dutnje, liikkáge don leat valljen alccesat rajihis heahpada. Jorgal áiggi bále, alege manat iežat vejolašvuoda.

22

O HÁLO BÁRDNI!

Oahppan ja viissis olbmot leat jagiid guhkkodahkii duššaš viggan juksat Buothearvásepmosa luhtte orruma; sii leat golahan eallimiiddiset su ohcamii ja liikkaše sii eai leat oaidnaán su muođuid čábbodaga. Dan sadjaí don besset almma' makkarge vattisvuodaid dohko gosa haliidit ja ozakeahhta' leat don gávdnan dan maid ohcet. Muhto goittotge ain ledjet don gokčojuvvon iežat sisa, nu ahte du čalmmit eai oaidnaán Eahcalačča čábbodaga eaige du giedat guoskan su biktasa sávdnjaí. Dii, geain leat čalmmit, geahččet ja imaštallet.

23

O RÁHKISVUOĐA GÁVPOGA ÁSSIT!

Maímmalaš riđdos biekkat leat fallehan agalaš čuovgga ala ja almmalaš Bártne čábbodat lea jávkan duolvva seavdnjatvuhtii. Miellavałddi olbmot givssidit ráhkisvuoda gonagasaid oaiva' mučča ja bassivuoda duvva' lea bahca' idjalotti gaccaid gaskii. Almmalaš almmijoavkut ja dat guđet ássat gutne ássansajis, bihkot ja fuikot dan botta go dii veallabehtet ávvirmeahttunvuoda valdegottis ja lohkahehtet iežadet duodalaš ustibin. Man dušša'-laččat leat din jurdagat!

24

O DAT GUĐET LEAT DOAVKKIT VAIKKO ADNOJUVVOJIT VIISSISIN!

Manin dii guoddibehtet baímmaniid biktasiid, vaikko siskkimuččas dii lehpēt nealge gumppet, mat vigget fallehit mu čorra? Dii lehpēt dego násti mii badja'na ovdal iđitgukso ja vaikko orru čuovgat ja šearrat, oahpista Mu gávpogii ma'kkosteaddjiid gáđohusa balga'id ala.

25

O DII GUĐET ORRUBEHTET ČÁBBÁT MUHTO LEHPET LIIKKÁ SISKKIMUČČAS BILLAŠUVVAN!

Dii lehpēt dego čielga muhto bahča čahci; čalbma' orru dat buhtis dego kristalla, muhto almmalaš Smahkejeaddji ii dohkket das goaikkanasage. Duodaid beaivvi suonjar gávdna' seamma bures muoldda go speadjalage, muhto daid speadjalastin lea earalágan dego leaba earaláganat násti ja eana Duodaid, issoras stuoris lea daid erohus!

26

O MU USTIT SÁNIS!

Jurdil oanehis botta. Leatgo goassige gullan ahte ustit ja vašalaš sahttiba ássat seamma váimmus? Vuojet danin eret vierraša vai Ustit sahtta' mahccat ruktosis.

27

O MUOLDDA BÁRDNI!

Buot mii lea almmis ja eatnama alde, lean mun mearridan dutnje, earet olbmo váimmu, mas mun lean dahkan iežan čabbodaga ja hearvásvuoda ássansaji; goittotge don addet mu ruovttu ja ássansaji geasa nu earaí go munnje; ja go mu bassivuoda almmustuvvan ozai iežas ássansaji, de doppe gávnna son vierraša ja ruovttuheapmin doamai son Eahcalačča tempelii. Goittotge mun lean varjalan du suollemasvuoda inge leat haliidan du heahpada.

28

O HÁLO SISKKIMUŠ!

Maŋgga iditgukso áiggi lean mun jorgalan Baikki- his valdegottis du ássansadjaí ja gávdnan du iežat vuogas seanggas, mielas earaí áššit go mun. Dalle dego vuoiŋŋa šleadggiheapmi maŋccen mun almmalaš hearvásvuoda valdegoddaí inge hallan das allagasas, iežan ássansajiin, bassivuoda almmi-joavkuide.

29

O VÁLLJUGASVUODA BÁRDNI!

Geažihis duššalašvuodas iežan dahtu lairraš rahkadin mun du, ja mun lean mearridan du bajašgeas-sima váraš juohke atoma mii gávdno, ja buot sivdniduvvon áššiid siskkimučča. Ovdalgo don bohtet eatnaŋ goatus, mun mearridin dutnje guokte galdu čuovgi milkkiin, čalmmiid mat gehččet du ja váimmuid mat rahkistit du. Iežan árvmugasvuodas bajašgessen mun du iežan váibmolađisvuoda suojs ja suodjalin du árpmuinan ja oidduinan. Ja mu ulbmil buot dáš lei ahte don ollešit mu agalaš valdegoddaí ja boadašit árvvolažžan valdit vuosta mu oaidnemeahttun attaldagaid. Ja goittotge bodii dus ávvirmeahttun; ollesolmmožin don hilgot buot mu attaldagaid ja dorvvastit iežat duššalaš jurda-giidda, nu ahte don vajalduhttet buot ja jorggihit Ustiba uvssa duohken ja valdet ássansadjin mu vašalačča ovdašiljuid.

30

O DÁN MÁILMMI ŠLÁVA!

Maŋgga iditgukso áiggi lea mu árvmugasvuoda liehmuš bieggá jieladan du badjel ja gávdnan du ávvirmeahttunvuoda seanggas lossa nahkaíris. Morražis dasto du dili geažil dat jorggihi dohko gos lei boahtán.

31

O EATNAMA BÁRDNI!

Jos don háliidat mu, de ale oza eara' go mu; ja jos don geahčat mu čáppisvuhtii, de govčča čalmmiidat maílhmai ja buot dasa mii das lea, dasgo mu dahttu ja eara go mu dahttu sahttiba seamma veha' go dolla ja čahci ássat seamma váimmus.

32

O USTITLAŠ VIERIS !

Du váimmu gintala lea cahkkehan mu fámu giehta, ale jađdat dan iešvuoda ja himu biekkaguin. Buot mu gillámušaid buorideaddji lea muittuhus mus, ale vajaľduhte dan. Daga mu ráhkisvuodas alccesat dávvira ja divššo dan seamma stuorra fuolain go divššut iežat oainnu ja eallima.

33

O MU VIELLJA!

Guldal mu hearvaš sániid mu honnegiin njuoskaduvvon njuokčamis ja juga ovddolaš bassivuoda golgi čaži mu sohkkariin laktaduvvon baksamiin. Gilvve mu ipmillaš viissisvuoda siepmaniid iežat váimmu buhtes muldii ja njuoskat daid vissisvuoda čažiin vai mu dieđu ja viissisvuoda hyasinttat idašedje dearvvasin ja ruonań du váimmu basuhuvvon gávpogis.

34

O MU PARADIISSA ÁSSIT!

Iežan árbmugasvuoda giedaiguin lean mun gilvań paradiissa bassi gilvvagárdai din ráhkisvuoda ja ustitivuoda nuorra muora ja njuoskadan dan liekkus árpmu valljugas arvviin; daľ go lea boahtań aigi goas dat galggašii addit šattu, geahččal várjalit dan juohkelahkai amas haľo ja himu dolla bilidit dan.

35

O MU USTIBAT!

Jađdadehket čáđjadusa lámppa' ja cahkkehehket váimmuineattet ipmillaš jodiheami agaľaččat buolli spaídara. Dasgo fargga olmmošgotti guorahallit, Rohkadallojuvvoma bassi searvvis, dohkkehit dušše buhttašemos buorrevuoda ja vigiheamos bassi-vuoda daguid.

36

O MUOLDDA BÁRDNI!

Viisašat leat dat guđet eai haľa ovdalگو sis lea guldaleaddji; ii juhkamušaddige geige cearkki ovdalگو

son oaidná'gean nu geas lea goiku, ja dat guhte ráhkista, ii čuorvvo váimmu čienalvuodas ovdalgo son lea oaidná' moarsis čábbodaga. Gilvve danin viissisvuoda ja dieđu siepmaniid váimmu buhtes muldii ja govčča daid dassa' go ipmillaš viissisvuoda hyasinttat ihtet váimmus, eaige modis ja láirraš.

Dávvala vuosttas gurgadasas lea merkejuvvon muitui ja čállojuvvon, ja Ipmila tabernáhkkelá tempelii lea čihkkojuvvon:

37

O MU BÁLVALEADDJI!

Ale lonut agalaš valdegotti dasa mii jávka', alege báikkes almmalaš hearrávuoda maílmmaš ha'lo dihtii. Dat lea agalaččat bisti eallima eatnu mii lea golgan váibmolaččáša peanna gáldus; duodaid bures lea dain guđet juhket das!

38

O VUOINŊA BÁRDNI!

Dearpal cuovkkas iežat hehke ja loktan ráhkisvuoda fenikslotti lahkai bassivuoda albmeassa'. Biehttal iežat, ja go leat devdojuvvon váibmolaččisvuoda vuoinŋain, de valdde ássansadjinat almmalaš bassivuoda valdegotti.

39

O MUOLDDA MANISBOAHTTI!

Ale duđa vássi beaivvi álkivuhtii, alege hilggo agalaččat bisti vuoinŋastanbottu. Ale lonut agalaš hávskivuoda gilvvagárdi nohkavaš maílmmi duššalašvuhtii. Lávke giddagasastat allagasa hearváš eatnamiidda ja girdde jámolaš hehkestat Báikkihis

paradiisii.

40

O MU BÁLVALEADDJI!

Luvve iežat dán maílmmi čatnosiin ja luoitte sielu luovus dan giddagasas, mii lea dus. Ane ávkki dilálašvuodas, dasgo dat ii boade šat goassige du ovdii.

41

O MU BIIGGÁ BÁRDNI!

Jos don oainnašit jápmemeahttun hearrávuoda, de don geahččalivččet buot vugiiguin beassat eret dán

nohkavaš maímmis. Muhto jos mun čiegan juoida' dus ja almmustahtán juoga nuppi, de dat lea čiegus ašši man ii sahte áddet eara' go dat gean vaibmu lea buhtis.

42

O MU BÁLVALEADDJI!

Buhtis iežat váimmu baha'vuodas, ja gađašvuodas luovusin lávke bassivuoda ipmillaš ovdašilljui.

43

MU USTIBAT!

Vázzet Ustiba miellabuori balgaíd alde ja diehttet ahte su miellabuorri lea daid miellabuoris, geaid son lea sivdnidan. Dat maksi' ii giige galgga lávket ustibis vissui alma' ahte dat lea ustiba miela mielde, iige galgga luoitit giedaidis su ártnaid ala iige bidjat iežas dahtu ustibis dahtu ovddabeallaí, iige mange lahkai ohcat ávkki sus. Guorahallet dán, dii geain lea diehtu.

44

O VÁLDESTUOLU SEARVVÁLAŠ!

Ale gula baha' alege oainne baha', ale vuolit iežat alege šuohke ja čiero. Ale hála baha' amat gullat go dat hallojuvvo dus, alege stuoraštala earaíd vigiid amaset iežat vigit bohtit oidnosii stuorisin; ale doaivvo geange vuolideami amas iežat vuolideapmi bohtit oidnosii. Eale dasto eallimat beivviid, mat leat oaneheappot go čalbmeravkalanbodda, miella duolvvaidhaga, vaibmu duolvvaheapmin, jurdagat buhtisin ja siskkimuš basuhuvvon, vai don luomusin ja duhtavažžan sahta' guoddit duššalaš rupmaša ja vuolgit ovddolaš paradiisii ja eallit nohkameahttun valdegottis agalaččat.

45

VUOI, VUOI, DAID GUĐET RÁHKISTIT MÁILMMÁLAŠ HÁLUID!

Čuovgga fárttain lehpēt dii doapman Eahcalačča meatta' ja gidden váimmuideattet sahtánlaš juonaide. Dii gopmirdehpet iežadet duššalaš jurdagiid ovddas ja gohčodehpet dan duohtavuohtan. Dii jorgalehpet čalmmiideattet bastilis seahčagasa guvlui ja gohčodehpet dan liedđin. Dii ehpet leat vuoignan buhtes vuoignanasa, iige luovvaneami jiella leat bosodan din váimmuid niittuin. Dii lehpēt balkestan biekka fárrui Eahcalačča rávvagiid ja lehpēt ollašit sihkkon daid váimmuideattet dávvalis; dego dán eatnama fuodđut dii johtalehpet birrat birra hállo ja himu guohtoneatnamiin.

46

O VIELJAT BÁLGÁ ALDE!

Manin lehpēt dii guodđán Eahcalačča namatkeahtta, ja bisohallan guhkkin su bassi searvvis?
Čabbodaga siskkimuš lea vearditmeahttun ássansajis hearvášvuoda valdestuolus – ja dii coggabehtet
iežadet duššalaš riidduide. Bassivuoda njalgga haĵat devdet áimmu ja valljaivuoda vuoinnanas leavvá
birrasii; goittotge lehpēt dii sakka morrašis ja lehpēt baĵcán das vaĵli. Vuoi din badĵelii ja vuoi daid
badĵelii guđet vázzet baĵgaĵdeattet alde ja čuvvot din lávkkiid luottaid!

47

O HÁLO MÁNÁT!

Nuola eret duššalašvuoda biktasa ja allamielalaš-vuoda gávtti.

*Basimus gurgadasaid goalmát gurgadasas, mii lea čállojuvvon ja merkejuvvon Rubiidnarukses Dávvalii
oaidnemeahttun peannain, almmustuvvá:*

48

O VIELJAT!

Lehket gierdavaččat guhtet guoibmašeattet, alletge giddašuva vuollegis áššiide. Allet čevllohala
gutniineattet, alletge heahpan vuolláneami dili. Mu čabbodaga bokte! Mun lean sivdnidan muolddas
buot mii gávdno dán maĵlmmis, ja muldii mun maĵcahan daid fas.

49

O MUOLDDA MÁNÁT!

Muital riggaĵde mo geaĵit vuovaidit ihkku amas ávvirmeahttunvuohŵa doalvut sin gađohusa baĵga ala
ja rivvet sis Riggodaga Muora. Addin ja valljaivuohŵa gullaba mu dovdomearkkaide; bures lea das
guhte činaha iežas mu buriiguin.

50

O HIMU SISKKIMUŠ!

Sihkas mielastat buot himu ja oza duhtavašvuoda, dasgo dat guđet hipmošit, leat álelassii baĵcán
haga, ja duhtavaččat leat álo rahkistuvvon ja rámiduvvon.

51

O MU BIIGGÁ BÁRDNI!

Ale leat morrašis geafivuodas alege dorvvas maiddaï riggodahkii, dasgo geafivuoda čuovvu riggodat ja riggodaga geafivuohta. Goittotge dat ahte leat geafi buot áššiin, earet Ipmilis, lea imašlaš attaldat; ale uhcaš dan árvvu. Dasgo loahpas dat dahká du rikkisin Ipmilis ja na don boadát dovdat maid mearkkaša «Duohtavuodas dii lehpet geafit», ja bassi sánit «Ipmilii gulla'buot» galget dego duodalaš idit badjanit šearradin ráhkisteaddji váimmu almmiravdii, ja giddašuvvat rikkisvuoda valde- stullui.

52

O ÁVVIRMEAHTTUNVUODA JA HIMU MÁNÁT!

Dii lehpet diktán mu vašalačča lávket mu vissui ja lehpet balkestan olggos mu ustiba, dasgo dii lehpet rahpan váimmuideattet geasa nu earaï go munnje. Guldalehket Ustiba sániid ja jorgalehket su paradiissa guvlui. Maílmmaš ustibat iežaset buori ozadettiin orrot ráhkisteamen guhtet guoimmiset, go fas duodalaš Ustit lea ráhkistan ja ráhkista das duohkoge din din iežadet dihtii; duodaid son lea čadahan lohrameahttun gillámušaid oahpistettiin din rivttes balga'ala. Allet leage oskkaldasmeahtumat dakka' Ustibii, muhto doabmet baicce su lusa. Dakka' lea duohtavuoda sáni ja oskkaldasvuoda sáni beaivvaš, mii lea gorgnon buot namaid Hearra'peanna horisontta bajabeallaï. Rahppet beljiideattet vai sahttibehtet gullat Ipmila sáni, son guhte veahkeha headis ja birge ieš earaidhaga.

53

O DII GUDET ČEVLLOHALLABEHTET NOHKAVAŠ RIGGODAGAIGUIN!

Diehttet duohtavuodas ahte riggodat lea fámoláš muvra ohcci ja su halo gaskkas, ja ráhkisteaddji ja ráhkkašačča gaskkas. Rigga', earet harvašiid, eai juvssa mange lahkai su searvevuoda eaige sahte lávket duhtavašvuoda ja vuolláneami gávpogii. Bures lea das guhte lea rikkis ja gean riggodagat eai hehte beassamis agalaš valdegoddaï, ja geas riggodagat eai rivve jávkameahttun hearra'vuoda. Buot stuorimus nama bokte! Dakka' rigga' čuovga galga'baítit almmi ássiide dego beaivvaš, mii luoita' suotnjariiddis maílmmi olbmuid ala.

54

O DII MÁILMMI RIGGÁT!

Gefiid din gaskkas lean mun guodđan din haldui; várjalehket sin alletge jurddaš dušše iežadet buor-redili.

55

O HIMU BÁRDNI!

Buhtis iežat riggodaga duolvvas, ja dievaslaš ráfis lávke geafivuoda valdegoddaí vai sahtaí luohpama gáldus juhkat agalaš eallima viinni.

56

O MU BÁRDNI!

Ipmilmeahttumiid searvi lasiha morraša, go fas servvoštallan rivttesmielalaččaiguin buhtista váimmu ruosttas. Divtte dan guhte ohca oktavuoda Ipmiliin, beassat daid searvaí geaid son ráhkista; ja dat guhte háliida gullat Hearrá sániid, divtte su gullat su válljejuvvomiid sániid.

57

O MUOLDDA BÁRDNI!

Morit! Ale vácce ipmilmeahttumiin fárrolaga alege oza su searvvi, dasgo dakkaí servvoštallan jorgala váimmu čuovgga helveha dollan.

58

O MU BIIGGÁ BÁRDNI!

Háliidatgo don ohcat Bassi Vuoiŋŋa árpmu ja beas- sat oktavuhtii rivttesmielalaččain dasgo son lea juhkan agalaš eallima cearkki jápmemeahttun Juhkamušaddi gieđas dego duodalaš idit buktaí eallima ja čuovgga jabmiid váimmuide.

59

O ÁVVIRMEAHTTUMAT!

Ale jurddaš ahte váimmuid suollemasvuodát leat čihkkojuvvon; lehket baicce vissásat ahte dat leat čallojuvvon čielga bustávaiguin ja leat bures oid-nosis bassi Searvevuodas.

60

O USTIBAT!

Duodaid mun cealkkaí ahte buot maid dii lehpēt čiehkkan váimmuidasadet, lea midjiide rabas ja čuovgat dego beaivi; muhto dat ahte dat lea čihkkojuvvon, boahtaí min árpmus ja oiddus iige iežadet áñssus.

61

O OLBMO MÁNNÁ!

Iežan vaibmolađisvuoda botnihis abis lean mun luoitilan suoldnengoaiikkanasa maílmmi albmogiid ala, muhto lean fuomašan ahte giige ii leat valdaán dan vuosta; juohkehaš lea hilggodettiin ollisvuoda almmalaš viinni, duhtan eahpebuhtes viidne- bodnosii, ja duhtavažžan nohkavaš juhkanlihttaí lea eret bidjan nohkameahttun čabbodaga cearkki. Stukkis lea dat masa son lea duhtavaš.

62

O MUOLDDA BÁRDNI!

Ale jorgal čalmmiidat eret dan jápmemeahttun Eahcalačča vearditmeahttun viinnis, alege raba daid bahča, nohkavaš viidnebodnosii. Valdde ipmillaš Juhkamušaddi giedain jápmemeahttun eallima cearkki vai buot viissisvuolta gulašii dutnje ja sahtašit guldalit ovddolaš jiena mearrádusa oaidnemeahttun valdegottis. Čuorvot jitnosit, dii, geain leat vuollegis aígumušat! Manin lehpēt dii jorggihan eret mu bassi ja jápmemeahttun viinni gulul goiki čázis.

63

O DII MÁILMMI ÁLBMOGAT!

Diehttet duodaid ahte vuordemeahttun lihkuhisvuolta čuovvu din ja duskkalaš raŋggaštus vuorda' din. Allet jurddaš ahte dat maid dii lehpēt dahkan, lea sihkastuvvon eret mu čalmmiin. Mu čabbodaga bokte! Buot din daguid lea mu peanna merken čielga bustávaiguin krysolihhtadávvaliidda.

64

O MÁILMMI SOARDIT!

Geasset eret giedaideattet soardimis, dasgo mun lean vurdnon ahte mun in atte ándagassii geange vearrivuoda. Dađ lea mu lihttu, man mun lean loahpalaččat čuollan bures várjaluvvon dávvalii ja man mun lean gokčan iežan hearvásvuoda seallain.

65

O STUIBMIDEADDJI OLB MOT!

Mu gierdevášvuolta lea roahkasmahttaán din ja mu guhkesmielalašvuolta lea dahkan din ávvirmeahttumin, nu ahte dii lehpēt oalgguhan himu mašuhis soahteheastta varalaš balgaide, mat dolvot gađohussii. Lehpētgo dii atnaán mu ávvirmeahttumin dahje diehtemeahttumin?

66

O DII GUÐET FÁRREBEHTET EATNAMIS!

Allet duolvvit bostalemiin njuokčama, man mun lean oaivvildan iežan nama maînnášeami váráš. Jos vuoittahallabehtet iežadet oačči dollii, de muitet feaillaideattet, alletge daid feaillaid geaid mun lean sivdnidan, dasgo juohkehaš dovda iežas buorebut go earaíd.

67

O MIELLAGOVVÁDUSA MÁNÁT!

Diehttet duodaid ahte dan botta go šerres iditguovssu loktana agalaš bassivuoda almmiravdda bajabeallaí, de ija seavdnjatvuodas dahkkojuvvon sahtaílaš suollemasvuodat ja dagut biddjojuvvojit oidnosii ja lebbejuvvojit maîlmmi albmogiid ovdii.

68

O MUOLDDA ŠADDU!

Manin eai leat dat duolva giedat guoskkahan vuosttasin iežat biktasa ja manin ozat don oktavuoda muinna ja vikkat beassat mu bassi valdegoddaí váimmuin, man haío ja hipmu leaba duolvvidan? Guhkkin, guhkkin lehpēt dii das maid dii aîbbašehpet.

69

O ÁTTÁNA MÁNÁT!

Bassi sánit ja buhtes ja buorit dagut badjaínt alm- malaš hearvášvuoda allagassii. Vigget juohkelahkai dasa ahte din dagut sahttet buhtašmuvvat iešbuorrevuoda ja guoktilašvuoda duolvvas ja ohccet oiddu hearvášvuoda ovdašiljus; dasgo fargga olmmošgotti geahččaleaddjit eai dohkket Rohkadalloyuvvoma bassi searvvis eara go dievaslaš buorrevuoda ja vigiheamos buhtisvuoda daguid. Dat lea viissisvuoda ja ipmillaš čiegusvuoda beaivvaš, mii lea baítaí ipmillaš dahtu almmiravdda bajabealde. Buressivdniduvvon leat dat guđet jorggihit dohko.

70

O MÁILMMÁLAŠVUODA BÁRDNI!

Hávski lea eallima valdegoddi, jos don beare beasašit dohko; hearvaí lea agalašvuoda hearrávuolta, jos don goas nu beasat dán nohkavaš maîlmmi nuppi beallaí; njaíggis lea bassi gievvodilli, jos don jugat ovddolaš cearkki almmalaš Bártne giedas. Jos don beasašit dán dillaí, de don beasašit eret duššamis ja jápmimis, duskkis ja suddus.

71

O MU USTIBAT!

Doallet mielasteattet dan lihtu, man dii lehpet dahkan muinna Parana Vári alde, Zamana bassi guovlluin. Mun lean valdaán duodašteaddjin allagasa almmijoavkkuid ja agašvuoda gávpoga ássiid, ja inge liikkáge da! gávna ovttaga, guhte livččii lean oska!das lihttui. Vissašit leaba čavlaivuhta ja stuibmaš miella sihkastan lihtu eret vaímmuin, nu ahte mearkage ii leat das ba!caán oidnosii. Vaikko vel dihten daán, de mun vurden inge čurvon dan ma!lbma!.

72

O MU BÁLVALEADDJI!

Don leat dego bures buoššoduvvon miehkki, mii lea čihkkojuvvon iežas skurpmu seavdnjatvuhtii ja man árvvu ii die!e rávdige, guhte lea dan dearpan. Danin bo!de oidnosii iežat skurpmu siste vai du árvu šearrašii ja almmustuvašii oppa ma!lbma!.

73

O MU USTIT!

Don leat mu bassivuoda almmi beaivvaš, ale divtte ma!lmmi duolvva sevn!jodahttit iežat šearratvuoda. Gaikkit guovdat ávvirmeahttunvuoda beaitaga vai sahta! balvvaid duohken lávket šearradin oidnosii ja č!jahit buot áššiid eallima biktasiin.

74

O DUŠŠÁLAŠVUODA MÁNÁT!

Nohkavaš hearrávuhtii lehpet dii lonuhan mu jávkameahttun valdegotti ja lehpet č!nadan daán ma!lmmi ma!nggaivnnat biktasiidda ja dahkan dain alcceseattet čevllohalla!fatta!. Mu čabbodaga bokte! Mun šattan čohkket buohkaid muoldda ovttaidnásaš gokčasa vuolla! ja sihkastit eret buot daid ollu ivnniid, earet sin gu!et val!jejit mu iežan ivnni ja na!buhtašmuvvet buot ivnniin.

75

O ÁVVIRMEAHTTUNVUODA MÁNÁT!

Allet giddašuva nohkavaš hearrávuhtii alletge illut das. Dii lehpet dego áddemeahttun cizaš, mii luoh!tevaččat vizarda oavssi alde dassa! go loddebivdi Jápmi! njeaida! dan eatnamii; ja civkkas, hápmi ja ivdni leat jávkan, gu!dekeah!ta! mearkkage. Danin valdet vára, dii himu šla!vat!

76

O MU BIIGGÁ BÁRDNI!

Olbmot lea álelassii oahpistuvvon sániiguin, muhto dá! sii oahpistuvvojit daguid bokte. Juohkehaš galgá čájehit daguid mat leat buhttašat ja basit, dasgo sánit leat buohkaid opmodat go fas dakkár dagut gullet dušše daidda geaid mii ráhkistat. Geahččalehket danin juohkelahkai leat ovdamearkan daguideattetguin. Na' mii rávvet din dán bassi ja čuovgi dávvalis.

77

O VUOIGGALAŠVUOĐA BÁRDNI!

Ihkku jápmemeahttun Sivdnađusa čábbodat manai oaskkaldasvuođa smaragdaruona'alažis Sadrat'ul-Muntahá! ja čierui nu bahččagit ahte allagasa almmijoavku ja almmalaš valdegotti ássit vuovaidedje su morraša dihtii. Danin jerrojuvvui, manin dá! vuovaideapmi ja čierrun? Son vástidii Nugo lei mearriduvvon, de vurden mun rabas mielain oskkaldasvuođa vári alde, muhto mun in dovdan oskkaldasvuođa njalgga hája dain guđet ášset eatnama alde. Dasto mu gohččo mahccat ruovttoluotta ja geahča; mun oidnen ahte bassivuođa muhtin duvvať sakka gillađedje eatnanlaš beatnagiid gaccaid gaskkas. Dasto almmi buhtes Nieida bodii beaittaliinnihaga, šearradin ovddolaš ássansajistis ja jearai sin namaid – ja buohkaid, earet ovtta, namma ma'innašuvvui. Go vuot gohččojuvvui, de daddjojuvvui dušše nama vuosttas bustávva. Dan ma'nja' almmalaš lanjaid ássit doapmaledje olggos hearvásvuođa ássansajiineaset. Ja dan seammaš go nubbi bustávva ma'innašuvvui, de balkestedje sii buohkat iežaset eatnamii. Dalle jietna gullui siskkimuš bassi ba'ikkis «Dán ráđja! iige veháge guhkkelabbui.» Duodaid mii leat duodašteaddjin das, maid sii leat bargan ja leat dá! bargamin.

78

O MU BIIGGÁ BÁRDNI!

Juga ipmillaš čiegusvuođa golgi čázi su njuokčamis guhte lea váibmolađis, ja oainne viissisvuođa beaivvaža rabas šearratvuođa mii boahta'ipmillaš sániid iđitguksos. Gilvve mu ipmillaš viissisvuođa siepmaniid váimmu buhtes muldii ja njuoskat daid vissisvuođa čáziin vai dieđu ja viissisvuođa hyasinttat idašedje dearvvasin ja ruonán váimmu bassi gávpogis.

79

O HÁLO BÁRDNI!

Man guhka'háliidat don girddašit ha!o valdegottiin? Soaja!d lean mun skenken dutnje vai sahtať girdit ovddolaš bassivuođa valdegodda! itge sahta'laš miellagovvađusa guovlluide. Čohkuma lean maidda! adda' dutnje vai sahtať čohkut mu spirtačahppes smarvevuovttaid, in danin ahte gaikkodat mu čeabeha varrii.

80

O MU BÁLVALEADDJIT!

Dii lehpet mu gilvvagárddi muorat; dii galgabehtet addit heahkka šattuid vai dat livčče ávkin sihke alcceseattet ja earaide. Danin juohkehaš galgá valdit oasi bargguide ja doaimmaide, dasgo doppe gávdno rikkisvuoda suollemasvuohta, o dii olbmot guđet áddebehtet! Dasgo bohtosat leat gaskaomiid duohken, ja Ipmila árpmu galgá leat didjiide ollásit doarvaí. Muorat mat eai atte šattuid, leat leamaš ja galget álelassii leat dubmejuvvon dollii.

81

O MU BÁLVALEADDJI!

Vuolimusat buot olbmui leat dat, guđet eai atte šattu eatnama alde. Dakkaár olbmot lohkkjuvvojit duodaid jabmiid jovkui; jabmit leat juoba buorebut Ipmila čalmmiin go duot duššalaš ja árvvuhis sielut.

82

O MU BÁLVALEADDJI!

Buoremusat buot olbmui leat dat, guđet dinejit laibbiset bargguineaset ja geavahit aigaíbohtuset iežaset ja lagamuččaideaset buorrin Ipmila, buot máilmmiid Hearra, ráhkisvuoda váraš.

Ovddolaš ja imašlaš Moarsi, guhte ovdal lei čihkkjuvvon sániid gokčasa duohkái, lea Ipmila árpmus ja Su ipmillaš oiddus bohtán oidnosii dego šerres čuovga dan Ráhkistuvvon olbmo čábbodagas. Mun lean duodašteaddjin, o ustibat, ahte oidu lea ollašuvvan, duodašteapmi loahpahuvvon, duodaštus čielggas ja bures oidnosis. Diktet dál bohtit buohkaid čalmmiid ovdii maid rahčamušat, maid dii bargabehtet luovvaneami bálgá alde, almmustahttet. Ná lea almmálaš oidu ollásit addjuvvon didjiide ja daidda, guđet leat almmis ja eatnama alde. Buot rámiidus gullá Ipmilii, buot máilmmiid Hearná.